

ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ, ગાંધીનગરના પત્ર-ક્રમાંક
જીસીઈઆરટી/અભ્યાસક્રમ
થી મંજૂર

English

(Second Language)

Standard 6

(First Semester)

PLEDGE

India is my country.

All Indians are my brothers and sisters.

I love my country and I am proud of its rich and varied heritage.

I shall always strive to be worthy of it.

I shall respect my parents, teachers and all my elders and treat everyone with courtesy.

I pledge my devotion to my country and its people.

My happiness lies in their well-being and prosperity.

કિંમત રૂ.

નિર્માણ : ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ, ગાંધીનગર
મુદ્રક : ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળ, ગાંધીનગર

ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ, ગાંધીનગર

આ પાઠ્યપુસ્તકના સર્વ હક ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળને આધીન છે.
આ પાઠ્યપુસ્તકનો કોઈપણ ભાગ કોઈપણ રૂપમાં ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળના
નિયામકશ્રીની લેખિત પરવાનગી વગર પ્રકાશિત કરી શકાશે નહીં.

વિષય સલાહકાર :

ડૉ. રાજેન્દ્રસિંહ જાડેજા
ડૉ. મહેન્દ્ર ચોટલિયા

નિર્માણ-સંયોજન :

ડૉ. ટી. એસ. જોષી
હરેશ ચૌધરી
ઇકબાલ વોરા
ચંદ્રેશ પાલ્લીઆ

કન્વીનર :

ડૉ. જયેશ સુતરિયા

લેખન અને સંપાદન

રોકેશ પટેલ
રાજેશ્રી ટેડેલ
સલીમ વહોરા
રોકેશ પરમાર
કરશન દેસાઈ
પુષ્કર મકવાણા

છાયા ઉપાધ્યાય
સંગીતા ખુમાણ
મહેશગર ગોસ્વામી
કૌશિક પરમાર
સુરેશ દેસાઈ

સમીક્ષા

ડૉ. પિયૂષ જોષી

ચિત્રાંકન અને ડિઝાઇન :

લક્ષ્મી કોમ્પ્યુનિકેશન

મુદ્રણ-આયોજન :

શ્રી હરેશ એસ. લીમ્બાચીયા
(નાયબ નિયામક : ઉત્પાદન)

પ્રસ્તાવના

RTE-2009 તેમજ NCF 2005 ને ધ્યાનમાં રાખીને સમગ્ર દેશમાં પ્રાથમિક શિક્ષણના અભ્યાસક્રમ, પાઠ્યપુસ્તક અને પાઠ્યપુસ્તકો તેમજ સમગ્ર શિક્ષણ પ્રક્રિયામાં બદલાવ થઈ રહ્યો છે. આ બદલાવ મુખ્યત્વે જે તે વિષયો અંગેની આપણી સમજ તેમજ શિક્ષણ પ્રક્રિયા અંગેની સમજ અંગેનો છે. બાળકની સર્જનશીલતા, વિચારશક્તિ, તર્કશક્તિ અને પૃથક્કરણ કરવાની આવડત વિકસે એ નવા અભ્યાસક્રમનો મુખ્ય હેતુ છે. આ પાઠ્યપુસ્તકોમાં આપવામાં આવેલી પ્રવૃત્તિઓ એવી રીતે યોજવામાં આવી છે કે જેથી પ્રવૃત્તિ પછી એ અંગે ચર્ચા અથવા ચિંતન થાય, ઉપયોગન થાય અને શું શીખ્યા એ પણ તારવી શકાય. બાળકોને અવારનવાર વ્યક્તિગત રીતે તેમજ સામૂહિક રીતે નાનાં કે મોટા જૂથમાં કામ કરવાનો ભણવાનો અવસર મળે એવી અધ્યયન સામગ્રી છે, લક્ષ્ય નથી. મતલબ કે સાધન છે, સાધ્ય નથી. તેથી પાઠ્યપુસ્તક પોતે સમગ્ર શિક્ષણનું સાધન ન જ બની શકે તેમ છતાં એવું જરૂર કહી શકાય કે પ્રવૃત્તિલક્ષી શિક્ષણની આ તરફ કદાચ સૌ પ્રથમવાર પ્રયોજાઈ રહી છે. આશા છે કે આ પાઠ્યપુસ્તકોના ઉપયોગ દ્વારા અધ્યયન-અધ્યાપન પ્રક્રિયા સરળ તેમજ રોચક બનશે.

નવા અભ્યાસક્રમ, પાઠ્યક્રમ અને પાઠ્યપુસ્તકોના નિર્માણની સમગ્ર પ્રક્રિયામાં માન. અગ્રસચિવશ્રી (શિક્ષણ) તેમજ માન. અગ્રસચિવશ્રી (પ્રા.શિ.)તરફથી સતત પ્રેરણા અને પ્રોત્સાહન મળી રહ્યાં છે.

UNICEF અને H M Patel Institute of English Training and Research નો સહયોગ આ આખી પ્રક્રિયા દરમિયાન મળ્યો છે. જે તે વિષયના કોર ગ્રુપના સભ્યોએ પણ વખતોવખત સહયોગ આપ્યો છે.

રાજ્ય વ્યાપી અમલીકરણ પછી વિષય તજજ્ઞો અને શિક્ષકો તરફથી મળેલા સૂચનો ધ્યાને લઈને ધોરણ ૬ થી ૮ના આ પુસ્તકોમાં સુધારો કરવામાં આવ્યો છે. આ પાઠ્યપુસ્તકોને ક્ષતિરહિત બનાવવા પ્રયત્ન કર્યો છે. છતાં ક્ષતિ રહી ગઈ હોય તો ધ્યાન દોરવા વિનંતી છે.

શુભેચ્છા સહ

એમ. ટી. શાહ

નિયામક
જીસીઈઆરટી
ગાંધીનગર

એચ. કે. પટેલ (GAS)

નિયામક
ગુ.રા.શા.પા.પુ.મંડળ
ગાંધીનગર.

પ્રથમ આવૃત્તિ : ૨૦૧૩-૧૪

પ્રકાશક :

મુદ્રક :

FUNDAMENTAL DUTIES

It shall be the duty of every citizen of India : *

- (a) to abide by the Constitution and respect its ideals and institutions, the National Flag and the National Anthem.
- (b) to cherish and follow the noble ideals which inspired our national struggle for freedom
- (c) to uphold and protect the sovereignty, unity and integrity of India
- (d) to defend the country and render national service when called upon to do so;
- (e) to promote harmony and the spirit of common brotherhood amongst all the people of India transcending religious, linguistic and regional or sectional diversities; to renounce practices derogatory to the dignity of women;
- (f) to value and preserve the rich heritage or our composite culture;
- (g) to protect and improve the natural environment including forests, lakes, rivers and wild-life, and to have compassion for living creatures;
- (h) to develop the scientific temper, humanism and the spirit of inquiry and reform;
- (I) to safeguard public property and to abjure violence;
- (j) to strive towards excellence in all spheres of individual and collective activity so that the nation constantly rises to higher levels of endeavour and achievement.
- (k) who is a parent or guardian to provide opportunities for education to his child or, as the case may be, ward between the age of six and fourteen years.

*Constitution of India : Section 51-A.

Index

Unit	Name	Page No.
1	Where were you?	1
2	Two: Mo-Chho	18
3	Fought and Won	28
4	Watch your Watch	36
•	Revision	47